ԱՐԱՐԱՏ

ԵՐԿԱՅԻՆ ԹԱՆԹԱԼ

ԳԻՆԸ

Ամբողջ տարի	150
Կես տարի	80
Եռամսյակ	40
Մեկ ամիս	40
Թարգմանությունն իմն բոլոր Եվրոպայի մեջ	80
Առանձին համար	40

Հրատարակվում է Ազգային Հանձնաժողովի հրամանով։

ՏԵՍԱԿՆԵՐ

Մեկ անգամ	3
Երեք անգամ	2
Հինգ անգամ	10
Հինգ անգամից հետո	40
Հանձնարարությունները	

Հրատարակչատուն՝ Ալեքսանդրապոլ, Գ. Թորոսյանի տպարանում։

1020 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 18 — 1888 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ — ՆԻԻՍԽԷՍԻ 30 ԲԱՐԱ — ԹՎ. 18 — Մարտ ՌՆ — ՀԻՄԱՅԻ ԻՎԼԻՍԻ ԱՄՍԱՅԻ ՌՆԴ — 1020

ԱՄԻԹԱՆԷ 18 ԹԵՏՐՎԱՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Միլլեթ մեսելեսի մեթրուք հալտե կեօրիւնիւեօր իսկ տե, ազլեն վե մասլահաթեն մեթրուք հալտե օլամաեաճաղը աշիքեար տրը, զիրա հեր իքի թարաֆ տախի մուխապերե վե միւզաքերելերինտե խայի իլերլեմիշ օլտուգլարը, վե թարաֆեյն արաստնա երեյիճե եագընլըգ վիճուտե կեթիրտիքլերի հալտե, պեօյլե պիրտեն պիրե կերի տեօնմեքտե, վե իչի եիւզ իւսթիւ պրագմագտա բեք չօգ մահզուրլար օլապիլեճեկլինտեն, մեզքիւր զանն վե թախմինին մուվաֆըգը սըհհեթ օլամաեաճաղը տերքեար տրը։ Օլ պապտեքի մահզուրլար իսկ գապլի ինքեար վե ըհտտ չեյլերտեն օլմաեբպ, եզճիւմլե, պու մեսելե հիւսնի թեսվիեե օլունամաեբպ տա, երնե եիւզ իւսթիւ պրագլըմը թագտիրտե, միլլեթին հեր իքի թարաֆընը, սեպեպլերինի սորուպ արամագա հագգլարը օլաճաղը, վե հաթթա օլ խուսուստաքի սեպեպլերին վե չիմտիրե գատար ճերեեան իտեն միւզաքերաթ նեթիճելերիլե, գալեմե ալընան եվրագ վե մուհարբերաթը նեշրինի թալեպ իտեճեքլերի, վե մուճիպլինճե հիւքմ ուլթագտիր իլլեեերեք, պու եիւզտեն պեյն էլ միլլեթ եենի պաշտան էսպապը մուպաեենեթ վե պիրուտեթ հասըլ օլաճաղը կիպի, թապիիեթիլե միւշերրեֆ օլտուղումուզ հիւքիւմեթի Սենիեենին տախ, միլլեթին հեր իքի գըսմընը ըսը իտարեսինտե պուլունան վե իշպու իթթիֆագ մուխապերաթ վե միւզաքերաթընա մեմուր օլան զեվաթտան հուսուլը իթթիֆագընա ատեմը վուգուլինին էսպապը մուճիպենի պիհաղգընն իսթիֆսար պուեուրաճը, վե թապիաթիլե օլ մերճիի ալիեե վերիլեճեք մալիմաթ վե իշզահաթը ըսմիեետեն, թարաֆեյնին սալիք օլտուգլարը վե եախստ օլաճագլարը խաթթը հարեքեթին ըենկ ու մահիյեթի աշիքեար օլաճաղը տերքեար տրը։

Իշթե, պուրալարը բիշ նազարը տիգգաթա ալընտըգը, վե իլերուտե պիր թագըմ աղըր մեսուլիեեթ թահթընտա գալմագ իսթենիլմետիկի հալտե, հուսուլինտե էսասեն միւշքիլաթ վե մեվանի գալմամշ օլան իշպու մեսելենին, շու արալըգ պիլա էսպապը մուճիպե մեթրուք գալմշ օլտուղու մեմուլ վե գապլի թասավվուր օլմաեբպ, օլսա օլսա, ճերեեան իտեն միւքեալեմաթ վե միւզաքերաթը խեֆի թուլթուլմասը բօլիթիգասընա սալիք օլունտուղու զանընը, եղլեպի իհթիմալտեն կեօրիւնմեքտե տիր։

Եկեր, հագըգեթեն շու արալըգ սալիք օլունան մեսելեք պու իսկ, պիղիմ կիպի եհեմմիեեթի ճիւզիեաթ գապլիլինտեն օլան պիր ճեօմաաթտա վե Ռուսսուսա մեվզուի պահս վե թեզեքքիւր օլան մեսելեսե կիպզի գաբալը թուլթուլապիլեճեք հիչ պիր մատտե պուլունմատըգը ճիհեթլե, պեօյլե խեֆի միւզաքերաթ վե մուխապերաթտա պուլունուլմասընա իսթիղրապ իթմեմեք ելտեն կելմեզ։ չիւնքի մեսելե բեք ալիքեար տըր, վե կիզլեմեեե սեպեպ վե մանեա եօգ տուր։ Շեօյլեքի միլլեթ՝ Ռեվերսուրուսու վե Ռեվերսուրուս կիպի հուգուգ վե իմթիեազաթը գատիմեյի միլլեի մուխիլ նիզամաթը նե՝ հալեն վե նե՝ իսթիգպալեն իսթեմեեօր վե իսթեեեմեզ, չիւնքի պիտտեֆաթ եազըլմըշ օլտուղու իւզրե, օ եօլտա ահքեամ հեմ հուգուգը սալթանաթը Սենիեեեե մուղայիր տիր, հեմ պագայի միլլեեյի մահվ իթմեք տիր։ Պու խուսուս իսկ, ճեօմաաթը հեր իքի թարաֆընտան պու կիւնքի կիւն իգրար վե իթնա օլունտուղունտան, վե ելտե պուլունան բաթրիգիգ պերաթը ալիշանը տաճպունու միեեյեիտ վե մուսատտագ իտուկինտեն, եալընըզ թեֆերրուաթը մեսելենին գարարլաշտըրըլմասընտա, պեօյլե խեֆի միւզաքերաթա մահեզլ վե սեպեպ օլմատըղընը թեքրար իտերիզ։

Հեր նե իսկ, միւզաքերաթ խեֆի օլսուն օլմասըն, հեր հալտե, չիմտիքի սիւքիւթիւն սօնու պօրատա՞մը եօգսա իթիտալ վե սիւքիւնեթտե՞ մի գարար գըլաճաղընը, վուգուաթ ազ կիւնտեն կեօսթերեճեկինտեն, վե նեթիճեյի մասլահաթ մերճիիալիեե, վե ումումեեօմաաթա արզ իտիլեճեկինտեն, հեթքեսճե պու պապտե չիմտիլիք միւթմեեին՝ վե ՍիւսԹերիհ օլմագ կերեք տիր։

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Պաղտատ ռուսումաթ նեզարեթի, բիւթպեյի ուլեա սընքը սանիսիլլե Իսկենտերուն կեօմրիւկիւ նազրը Հագգը պեյ էֆենտիեե։

Գալաթա կեօմրիւկիւ նեզարեթի, Պաղտատ ռուսումաթ նազրը ճեելալ էֆենտիեե։

Մեքթուպիի տախիլիեե գալեմի միւթեհայիզանը խիլեֆասընտան Ալի Ֆուատ պեյ բիւթպեյի սանիեե սընքը միւթեմայիզի։

Գալեմե մեզքիւր խիլեֆասընտան Պեհճեթ պեյ բիւթպեյի սալիսե։

Լիւլե-պուրկաս գազասը գայմագամը Մուհարրեմ էֆենտիեե բիւթպեյի սալիսե։

Պասրա միւթեսերրանընտան օլուպ, Գութը գազասը գայմագամըղընտա պուլունան Ճասեմ Էլ Ամանի էֆենտիեե տերկեահը ալի գաբուճու պաշըլըգը։

Գուտսը շերիֆ սանճաղը բօլիս իքինճի գօմիսերի Մահմուտ էֆենտիեե բիւթպեյի սալիսե։

Իսկենտերուն կեօմրիւկիւ նեզարեթի, Բրեվեզա ռուսումաթ նեզարեթինտեն իսթիֆա իտեն Հաճի Արիֆ էֆենտիեե։

Ումում ասքերի թեգաիւտ սանտըգ եմինի Ասըմ էֆենտիեե բիւթպեյի սալիսե վե եվրագ մեմուրու Հաֆըզ Ահմետ էֆենտիեե բիւթպեյի բապիե թեվճիհ։

Պանգը Օսմանի թերճեմանը Ֆոլց Անթուան էֆենտինին մախտուսու Ժոզեֆ Ֆոլց էֆենտիեե իշխունճիւ բիւթպեյտեն Մեճիտի։

Լիւլե-պուրկաս գազասը նայիպի թեվֆիգ վե մահքեմեյի պիտաեեթ ըեյիսի Ալի Ռիզա էֆենտիլերլե պեյլետի ըեյիսի Ահմետ պեյլե վե Գըրգ քիլիսե ժանաարմա պինպաշըսը Քեամիլ էֆենտիեե տեօրտիւնճիւ բիւթպեյտեն պիրերը գըթա Մեճիտի նիշանը զիյշանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ԹԷՊՐԻՔ

Պալեատեքի թեվճիհաթ բուսուլասընտա մաեշլեմեմունիյեե կեօրիւլտիկիւ իւզրե, Պանգը Օսմանի թերճեմանը Ֆոյց Անթուան էֆենտի ճենապլերինին մախտումը ալիսի Ժոզեֆ էֆենտիեե իւշիւնճիւ բիւթպեյտեն պիր գըթա նիշանը զիյշանը Մեճիտի իհսան պույրուլմուշ տուր։

Ժոզեֆ էֆենտի, հենուզ կենճ օլմասըյլա, շու սինտե, պու սուրեթլե մազհարը իլթիֆաթը Շահանե օլմասընտան տոլսեը քենտիսինի թեպրիք, վե միւսթագպելեն տահա զիեատե նայիլի թալթիֆաթը սենիյեե պույրուլմասընը թեմենի էյլերիզ։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Մուղատտեմա Զարյենպիհ եազընընտա վուգու պուլան հարիգտե միւսապ վե միհթաճը իեանե օլտուղու մահելլելերի թարաֆընտան պա մաղպաթա պիլտիրիլեն 22 քիշինին էմլաք վե եշեաճա օլան զարարլարը նիսպեթինտե եիւզտե օն հիչեր ղրուշ օլմագ իւզրե, 11265 ղրուշ իեանելերի Արնավուտ քեօեիւ հարիգզետեկեան գօմիսիոնը ալիսինտեն թայեին գընընան մեմուրլար վասթասըյլա եվվելքի կիւն իքինճի տայիրեյի պելետիեետե քենտիլերինե թեսլիմ վե իթա օլունմուշ տուր։

Մանասթըր վալիսի Ռիֆաթ բաշա հազրեթլերինին պու անե գատար սաղ վե եօլիւ օլարագ տերտեսթ իթտիքլերի եշգբեանըն միգտարը թամ 117եե պալիզ օլտուղու մահելլինտեն եազընմըշ տուր։

Գրպրըստան եազընտըղընա կեօրե, Գրպրըս էհալիի Իսլամիեեսի Լեֆգոչիատա Այասոֆիա ճամիսինտե իճթիմա իտիպ, պիր միւտեթտեն պերու Ինկիլիզ իտտրեսինին իճրա իյլետիկի պազը մուամելաթ, հուգուգը մեմնեքեթ. վե թերագգրեաթա մուղայիր պուլունտուղունտան, պունուն իչին Ինկիլթերրա հիւքիւմեթինե արզը շիքեաեեթ վե թեշեպպիւսաթը լազըմեեե միւպատերեթ օլունմասընա գարար վերիլմիշ, վե պու սըրատա Գրպրըս միւֆթիսի Ասըմ էֆենտի թարաֆընտան պիր նութգ իրատ իտիլերեք, պիտաեեթի իշզալտեն շիմտիեե գատար ճեզիրենին սելամեթ վե սատեթինի քեաֆիլ օլաճագ պիր թեշեսսիսի նաֆի վիճուտե կեթիրիլմետիկի, վե պինաեն ալեյհ էհալիի իսլամիեենին պիլ իթթիհատ շիքեաեեթե մեճպուրիեեթի պեեան օլունմուշ տուր։

Կեշենտե Գրպրըս էհալիի Խրիսթիեսի տախի պեօյլե պիր շիքեաեեթ տերմիեան իտիպ, էհալինին տիւշար օլտուղու ֆագը ու իհթիեաճընն տերեճաթընա գարշը հեր տիւրլու թեշեպպիւսաթա իպթիտար իտիմեսինե գարար վերիլտիկի իշար գելընմըշ տուր։

(Ֆայիրեյ ումուրը սըհհիեետեն)

Իթալիանըն ահվալը սըհհիեեյի ումումիեեսի պիր հալը խօշնուտիտ տեվամ իթմեքտե օլտուղու ախպարը բեսմիեետեն միւսթեպան օլմասընա պինաեն, Անգօնատան Պատիեե գատար իթալիա սեվահիլինտեն մեմալիքի մահրուսեյի Շահանե իսկելելերինե կելենլերե մերաքիզի սըհհեեսի ֆիրա օլունմագտա օլան թապիպ մուայեենեսինին տախի ֆիյ 17 փետրվ. սենե 1303 թարիխինտեն իթթիպարեն լազընա, մեճլիսի ումուրը սըհհիեեճե գարար վերիլերեք իճապը իճրա օլունտուղունուն իլանընա իպթիտար գելընը։

Նեզլե, Էօքսիբրիւք, Պրանչիթ, վե Նեֆեես եօլլարընը իւֆիւնեթի վուգուինտ, կեօքիւս իչին զաեեթ միւեսսիր վե ֆայտելի օլան ՍՈՌՃԼԱՆ ԿԵՕՋ ԽԱՄՈՒՐՃԼԱ ՇՈՒՐՈՒՊՈՒՆՈՒ օգուեանլարընընդա թավսիեե էյլերիզ։

Պու մուալիճելեր՝ քեաֆիֆեյի եճզախանելերտե բերաբերինտե սաթընընը կկիպ, Գալաթատա ճատտեի քեպիրտե 35 նումերո իլե մուրագգամ մերքեզ եճզախանեսինտե տախի թօբտան ֆիրուխթ օլունուր։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

ՄԵՍԵԼԵՍԻ

Տիւնքի մեճլիսի խասը վիքելատա Պուլկարիսթան մեսելեսինե տայիր եինե արզ ու ամիգ միւզաքերե իճրա պույրուլմուշ տուր։

Ինկիլիերրա, իթալիա վե Ավսթրիա տեվլեթլերինին Պուլկարիսթան մեսելեսի հագգընտա թեպլիղաթ իճրասընտան կերի տուրաճագլարը տիւնքի Մոնիթեօրտե կեօրիւլմիւշ իսկ տե, տիւելի միւշարիլեյհիւմիւն պուրատաքի՝ եյլիլերինե հալեա պիր կիւնա թալիմաթ վիրուա իթմետիկի, վե իչին, տիւնքի կիւն եազընան թասմին բատտեսինտեն չըգմատըղը թարիզ զաեեթասընտա պեեան, վե ֆագաթ մալիմաթը խուսուսիեեսինե նեզարեն տերմիեան օլունուեօրքի Պուլկարիսթան հիւքիւմեթի հազրրեսի, Վարնա վ մեվագրի սայիրետե, պազը իսթիհքեամաթ ինչասը գարարընտան պաշգա գուվվեյի ասքերիեեի մեվճուտեեե տահա երկիրմի պեշ թապուրլուգ պիր ֆըրգա ասքեր զամմ վե իշհաղ իլլեմեք, վե էվրօբաեա սիբաբըշ իթթիքլերի էտեվաթը հարպիեենին պիր սաաթ եվվել ճելպինե թեշեպպիւս իթմեք կիպի թետարիքեաթը ասքերիեեե հասրը նազար իլլետիկի անլուշըմագտա պուլունմուշ տուր։ Կերշի հիւքիւմեթի հազրրենին իիսթիեար իթտիկի շիտտեթե գարշը էհալինին բահաթ իւզրե տուրուպ տուրմաեաճագլարը վե ասքերին ահվալը տեվամ իտիպ իթմեեեճեկի մալիմ օլմատըղընտան, պու թետարիքեաթընը չեքլ վե մահիյեեթի օգաիլահվալը աթիեեեեե մաաթուֆ վե մուգապիլ իտուկինե զեհապ իտիլեպիլիր իսկ տե, Էվրօբանընը հեյեեթի հազրրեեե տայիր պեեանը էֆքեար իլլետիկի պիր զեմանտա, պու կիպի նիւմայիշլերին վուգուի էհեմմիեեթտեն խալի տեյիլ տիր։

Սոֆիատան ալընան պազը մեքթուպարա նեզարեն, Պուլկարիսթանտա «Միլլի հիւրրիեեթբերվեր» նամիլլե միճեֆտտեեն թեեսիա օլունան ֆըրգաի սիեասիեենին միւեսսիսի Մ. Բատօսլավօֆ, քենտի խանեսինտե վուգու պուլան պիր իճթիմատե, հազը պուլունան պիր չօգ թարաֆտարլարընա, ֆըրգաի ճեֆտիտենին գայիտեյի հարեքեթինի պեր վեճհի աթի թայեին վե իյզահ սլեմիշ տիր։

1.- Ֆըրգաի ճեֆտիտ, վաթանըն միւտաֆասը իչին հեր տիւրլու ֆեստաքեարլըղը իճրա իտեճեք տիր։

2.- «Միլլի հիւրրիեեթբերվերան», բրենս Ֆերտինանտը, միլլեթին արզուսիլլե ինթիխապ օլունտուղու եֆքեարընտա պուլունտուղու ճիհեթլե, միւշարիլեյհե միւսայիտ պուլունաճագլար, վե միւշարիլեյհեն իմարեթաե իպգասը իչին քեաֆֆեյի գուվվեթլերինի սարֆ վե իսթիմալ իլլեեեճելեր տիր։

3.- «Միլլի հիւրրիեեթբերվեր» ֆըրգասը, Սթանպուլօֆ գապինեթօսունա մուխալիֆ տիր։

4.- Ֆըրգաի ճեֆտիտ, Սոպրանիեե վե մեճալիսի ումումիեե վե պելետիեե ինթիխապաթընը քեմալը սերպեսթիլլե իճրա վե ատալեթին պիթարաֆանե թեվզի վե ումուրը իտարեինին տախի սուրեթի միւսթագիմանետե բուլեեթ իտիլմեսինի թալեպ իտեր։

5.- Ֆըրգայի մեզքիւրե պալեատե զիքը օլունան շերայիթ վե գավահտինի, միւրեվվիճի եֆքեարը պուլունաճագ օլան պիր զազեթա վասթասըյլա թերվիճ վե միւտաֆասա էյլեեեճեք տիր։

Ղազեթայի մեզքիւր, Սոֆիատա նեշը օլունմաեա պաշլամշ տըր։

Վիեննա խարիճիեե նեզարեթինին վասթահ նեշրի եֆքեարը օլան Ֆըրլենտեմպլաթ զազեթասընա Պերլինտեն 20 փետրվար թարիխյլե պեր վեճհի աթի եազընմշ տըր։

«Ռուսիանըն Պերլին էլչիսի գոնթ Շուվալօֆ թարաֆընտան պուրատա իճրա օլունան թեշեպպիւսե տայիր տիբլոմասի մեհաֆիլինտե վերիլեն թաֆսիլաթա նեզարեն, Ռուսիա տեվլեթի, հենուզ բեսմի պիր թեքիֆտե պուլունմաեբպ, եֆքեարընընն Ալմանիա վե Ավսթրիա թարաֆլընընտան նե սուրեթլե գապուլ օլունաճաղընա տայիր Պերլին գապինեթօսունու իսթիմզաճ իթմիշ տիր։ Ռուսիանըն իշպու թեշեպպիւսինտեն պիր նեթիճեյի մատտիեե հասրը օլամաեաճաղը պուրատա զանն օլունմագտա տըր։

«Ռուսիա տեվլեթի, տեվլեթի Ալիեենին Պուլկարիսթանտա հալը ահտիեի իեատե իթմեսի զընընընտա, տեվլեթլեր թարաֆընտան Պապը Ալի նեզտինտե թեշեպպիւսաթը լազըմենին իճրասընը լթավսիեե էյլեմշ իսկ տե, Ռուսիա բբօկրամընընն միւթետիլանե օլտուղու պուրատա պեեան օլունմագտա տըր։ Ալմանիա տեվլեթի, Պապը Ալիեե, Պուլկարիսթանա միւտախելե իթմեսինի թավսիեե իթտիկի հալտե, սայիր պազը տեվլեթլեր, Ալմանիաեա իմթիսալ իթմեեեճելերինտեն, միւզաքերաթճարիեե նեթիճեզիր օլամաեաճագ տըր։ Պինապերին Պերլին տիբլոմաթլարընտան պիր զաթ, Ռուսիանընն թեքլիֆե ճիտտի օլմատըղընը, վե Ռուսիա տեվլեթի թեքլիֆի գապուլ օլունմաեաճաղընը գիլերեք, տար-

կընլգ իլէ թէտարիքեաթը սէֆէրիեէսինն տէվամընա վէսիլէ պուլմագ իւզրէ սէրտ իթթիկինի պէեան իլէմիշ տիր։»

* * *

Սօֆիատան Գօրէսբօնտանս Բօլիթիգ զազէթասընա եազըլըզընա կէօրէ, Պուլկարիսթան հիւքիւմէթինն՝ ասրէրինի հալը սէֆէրէ վազիթ. տիկինէ տայիր, օյան ըիվաեէթլէրին սալ ու էսասը եօգ տուր։ Եէնի ալզ օյունան ասքեր թալիմ օյունմագտա իսէ տէ, ֆէվգէլատէ թէտապիրի ասքէրիեէ իճրա օյունմամըշ տըր։ Բրէնսին Ֆիլիպէեէ ազիմէ թինտէն պիր ազ էվվէլ ագտ օյունան պիր մէճլիսի ասքէրիատ, ըէտիֆլէրին սիլահ ալթընա ճէլպի թէզէքքիւր օյունմուշ իսէ տէ, իշպու թէտապիր, սայիր մահէլլէրտէ տախի հալը սուլհտա իթթիխազ օյունան չէյլէրտէն օյմազլէ, էֆքեարը ճէնկճուեանէեէ համլ օյունամազ. մէճլիսի մէզքիւրտէ մէվճուտ պուլունմուշ օյան Պուլկարզապէթլէրի մահէլլի մէմուրիեէթլէրինէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։ Պուլկարասքէրի իքի իւշ հաֆթատա հալը սէֆէրէ վազ իտիլէճէկինտէն, մէմուրիյի ասքէրիեէ մուհարէպէ թէհլիքէսի զուհուր իտէր իսէ, ասաքիրի մէրգումէնին հալը սէֆէրէ վազ իտիլմէսինէ միւատէթի մէզքիւրէնին քիֆաեէթ իտէճէկինի զանն իլէեօրլար։ Մաճարը պիր գօնթուն պիր ատէմի, Սօֆիաեա մուվասլէթ իտիպ, Պուլկարիսթան հիւքիւմէթինէ 160 ըէս պարկիր սաթմագ իւզրէ բազարլըզա կիրիշմիշ տիր։

* * *

Զանգօֆթարաֆտարլարընդն Թըրնօվատա պիր իտարէյի խէֆիեէ թէշքիլ իթթիքլէրի, վէ իտարէյի մէզպուրէնին տախիլէն վէ խարիճէն շիւպէլէրի պուլունտուզու, ճիւրճէվոտան Գօրէսբօնտանս Բօլիթիգ զազէթասընա եազըմըշ իսէ տէ, մէզքիւր զազէթա, իշպու ըիվաեէթին սըհհէթինի թէէմին իթմէեիպ, թախտիշի եզհան իշին նէշր օյունտուզունու զանն իլէմիշ տիր։

* * *

Մօսգուա զազէթասը, Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան տէվլէթի Ալիեէեէ, վէ Ալմանիա իլէ Ավսթրիա տէվլէթլէրինէ կէօնտէրիլէնօթանընն շու մէալտէ օյտուզունու պէեան իթմիշ տիր։

«Իշպու նօթատա Պուլկարիսթանընն, էվրօբատա գաբըշըգլըզա սէպէպ օյտուզունտան պահսա, բրէնս Ֆէրտինանտընն զասիպի հիւքիւմէթ օյտուզու պէեանլիլէ, Պուլկարիսթանտան ազիմէթի թալէպ օյունմասընը, տէվլէթի Ալիեէեէ թավսիեէ իթմէլէրի Ալմանիա վէ Ավսթրիա տէվլէթլէրինէ թէքլիֆ, վէ Ավսթրիա տէվլէթի պիլ ֆարզլիշու թէքլիֆի թէէյեիտ իթտիկի հալտէ, մէնաֆիինին Ռուսիա տէվլէթինճէ նազարը իթիպարա ալընաճաղը սէրտ օյունմուշ տուր։»

* * *

Գօրէսբօնտանս զազէթասընա Պէրլինտէն շէօյլէ եազըլմըշ տըր.

Պէրլին իլէ Բէթրէսպուրկ գապինէթօյլարը, Ռուսիա, Ալմանիա թարաֆընտան թէպլիղ օյունաճագ թէքլիֆթը ալէագատարան ճանիպինտէն գապուլ իտիլէճէկինի քէշֆ իտէր իթմէզ, թէքլիֆթը մէզքիւրէյի թէպլիղ իլէմիշլէր տիր։

Շուրասը մուհագագ կիպի տիր քի, Ավսթրիա-Մաճարիսթան զազէթալարընտան պազըլարընը իթթիրազաթ վէ մուխալիֆէթլէրինէ բաղմէն, միւզաքէրաթը պիրինճի գրսմը օյսուն Ռուսիա իշին նէթիճէբէզիր օյաճագ տըր։

Ռուսիա իմբէրաթօրու, Ալմանիանը թէշվիգի իւզէրինէ, իհթիրազը սապգընը թէրք իլէեիկի ճիհէթլէ, բրէնս Պիզմարգ, իմբէրաթօրը միշարիլէյհին թավրը խասիմանէ իլէ միւշարը եէյիս իտիլմէմէսի լազմ կէլտիկինի միւթթէֆիգլէրինէ թէֆհիմ իտէճէք իմիշ։

Ռուսիանը թէքլիֆթը չունլար իմիշ։

Պէրլին ահանամէսինէ վազը իմզա իտէն տէվլէթլէր, Պուլկարիսթանտա իեատէյի ասալիշ վազիֆէսինի տէվլէթի Ալիեէեէ թէվտի իտէճէքլէր տիր։

Պուլկարիսթանա տախիլ օյաճագ ասաքիրի Շահանէեէ տիւէյի մուազամա մուրախխասլարընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն իլէ պիր Ռուսիա գօմիսէրի թէրֆիգ իտիլէճէք տիր։

Գօմիսիօնը մէզքիւր՝ հէմ Օսմանլը վէ հէմ տէ Ռուսիա գօմանտարլարը իւզէրինէ իճրաի նէզարէթ իյլէեէճէքլէր տիր։

Պուլկարիսթանտա ասալիշ մատէթէն իեատէ օյունտուզու անտէ, Ռուսիա գօմիսէրի, Ֆիլիպէ իմթիազլարընտան էվվէլքի հալը սիեասիեի իեատէ իլէեէճէք, վէ բրէնսին ինթիխապը իշին Սօպրանիէեի թէշքիլ իլէեէճէք տիր։

Գօմիսիօն, Ռուսիա գօմիսէրինին՝ Պէրլին ահանամէսի ահքեամընը տայիրէսի տախիլինտէ հարէքէթ իլէմէսինէ տիզգաթ ու նէզարէթ իյլէեէճէք տիր։

Քեաֆֆէյի թէտապիր վէ հարաքեաթ, իթթիֆագը արա իլէ իթթիխազ վէ իճրա իտիլէճէք տիր։ Վէզայիֆի մէզքիւրէնին իյֆասընտան սօնրա, Էվրօբա գօմիսիօնուլլա Ռուսիա գօմիսէրի, Պուլկարիսթանտան չէքիլէճէք վէ իմարէթ, քէնտի հալինտէ գալաճագ տըր։

Բրէնս Պիզմարգը, Ավսթրիա վէ իթալիա տէվլէթլէրինէ թէքլիֆթը մէզքիւրէնին գապուլինի թավսիեէ իտէճէկի զանն օյունմագտա տըր։

ԱՍԻԱՅԸ ՕՍՄԱՆԻՏԷ

ՏԷՄԻՐ ԵՕՂԼԱՐԸ

Ցէրսասատէթտէն Սէմֆօր տը Մարսէյլ զազէթասընա եազըմըշ օյան ատիտէքի մէզթուզ, շայեանը գրաաթ վէ միւթալէա օյտուզունտան, թէրճէմէ վէ տէրճէմէ թէնսիպ իյլէմիշլիզ պիր։

ՍՈՒՐԷԹԻ ՄԷՋԹՈՒՊ

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Օն ալտը սէնէտէն պէրի տիր քի, Ասիայը Օսմանիտէ տէմիր եօղլարը ինշաար մէսէլէսի, պէր մէսէլէյի եէվմիեէ հիւքմիւնտէ օյուպ, չըգան սէնէ ալթը գատար հէյեէթի սարրաֆիեէ, պու եօղլարըն իմթիեազընը Պապը Ալիտէն իսթիտա իյլէմիշլէր տիր։ Ֆիլվագը, թասավվուրը մէզքիւրընն էհէմմիեէթի, քեաֆֆէյի էֆքեարը ճիտտիեէ ասհապընն նազարը տիգգաթընը ճէլպ իտիպ, Էվրօբա իսէ, վագթիյլէ Բօմալըլարընն էրզագ անպարը օյմուշ օյան, վէ ելեէմ մէնապիի սերվէթի ճէսիմ օլուպ, թէվսի վէ թէրաքգընը վէ ալէմի միւթէմէտտինէնին սատէթի հալինէ իմտատը օյմասը իչին ինսան էլինէ պէքլէեէն օլ վասի վէ միւնպիթ պէյտէլէր իլէ տօղրուտան տօղրուեա մուխապէրէ իթմէքլիկէ պիհագգընն սապըրսըզլըգլա պէքլէմէքտէ տիր։ Իշպու մուհիմմ մէսէլէ ի�զերինէ, Էվրօբատա վէ թէքմիլ Շարգտա մնարուֆ օյան Ալմանիալը միւհէնտիսի մէշհուր Մ. Վիլհէլմ Բրէսել թարաֆընտան պազը միւթալէաթը ամիգէ պէեան իտիյմիշ տիր։ 1872 տէ, Մ. Բրէսել, ըիֆագաթընտա պիր խայլի Ֆրանսըզ միւհէնտիսլէրի օյտո-զու հալտէ, մէմլէքէթին իհթիեաճաթընա մութապագաթ իտէճէք պազը տէմիր եօղլարը խաթթլարընն խարիթասընը չըգարմագ իւզրէ, Ասիատօյուտա իճրաի տէվրէ մէմուր օյմուշ իտի։ Միւմայիլէյհին միւթալէանամէլէրի վէ խարիթալարը, Նաֆսա նէզարէթի ճէլիլէսի գուեուտաթընտա հրֆզ իտիլմիշ օյուպ, օլ վագթտան պէրու թանզիմ օյունան քեաֆֆէյի բրօժէլէրէ էսաս իթթիխազ իտիլմիշ, վէ նէզարէթի միշարիլէյհա ճանիպինտէն Ասիա տէմիր եօղլարընա տայիր նէշր օյունան սօն խարիթատա, Ամանիալը միւհէնտիսին էսէրլէրի, հէման այնէն տերճ օյունմուշ տուր։ Խիւլասաթէն պէեան իթմէք իսթէտիկիմ միւթալէանամէ, «Ավսթրիա Մաճարիսթան մէմալիքինտէ տէմիր եօղլարընն վէ սէյրի սէֆայինին մէճմուասը» սէրլէվհասը թահրընտա ալմանճա թապ օյունան պիր բիսալէյի մէվգութատա, ախիրէն Մ. Բրէսել թարաֆընտան նէշր իտիլմիշ տիր։ Անատօլու տէմիր եօղլարը ինշաաթընն աշիքեար թարաֆտարը օյան մէզքիւր միւթալէանամէ միւէլլիֆինին, թապիաթիլէ բէք չօգ սիւալլէրէ ճէվապ վիրմէսի լազըմ կէլիր քի, պու սիւալլէրտէն պաշըճալարը չունլար տըր։

Էվվէլա.- Ասիայը Օսմանի տէմիր եօղլարը, ֆայիտէլի պիր թէշէպիւս միւ տիր։

Սանիէն.- Սէրմաեէտարլարա թէէմինպախշ շէրայիթի թասարրուֆիեէ իթթասրյա, պու տէմիր եօղլարընն ինշաաթը գօլայ վէ միւմքի՞ն միւ տիր։

Սալիսէն.- Միւթէսավվէր օյան տէմիր եօղլարընն միւսթագպէլի թէէմին օյունմուշ տուր, վէ լաեըգլը թէմեթթիւ մէմուլ օյունուր մու։

Պու իւշ սիւալէ լաեըգրյա ճէվապ վիրմէք իշին, պէյքի Էվրօբատան, Մ. Բրէսելտէն զայրի քիմսէ եօղ տուր, շիւնքի քէնտիսի, իշպու վասի վէ միւնպիթ պէյտէլէրին հէր թարաֆընը տօլաշմըշ տըր, վէ շիմտի, օրալարընը, Էվրօբալը սէրմաեէսինէ, չալըշմասընա, վէ թիճարէթինէ քիւշատ իթմէք իւմիտինտէ տիր։ Միւմայիլէյհ, Անատօլու տէմիր եօղլարընն քիւշատընտա, նէ տերէճէ պիւեիք ֆայիտէլէր պուլունտուզունու պիր գաչ մաթբրլար կէլ տնլաթմագտա տըր։ Շիմտիեէ գատար Անատօլուտա մէվճուտ օյան տէմիր եօղլարը, պէշ թարիգ տէն իպարէթ օյուպ, պէր վէճհի աթի տիր։

Քիլօմէթր

Հայտար-բաշատան իզմիտէ գատար	92
Մուտանեատան Պրուսաեա գատար (նաթէմամ)	38
Իզմիրտէն Ալէա-շէհիրէ գատար	169
Իզմիրտէն Այտընտա Մէրայ քէօյէ գատար	232
Մէրսինտէն Ատանաեա գատար	67
Ճէման	598

Հայպու քի, պու խաթթլարտան հիչ պիրի, թապիեաթընն՝ քէնտի իհսանլարընա մագհար իթմիշ օյտուզու օլ զէնկին վէ կիւզել մէմլէքէթին իչէրլէրինէ գատար միւմթէտ օյմամագտա տըր։ Իշպու մէմլէքէթին 120 պին միւրէպպի քիլօմէթրօ մահէլլինտէ, անճագ 14 միլեոն նուֆուս էհալի, եանի պէհէր քիլօմէթրօ պաշընա 12 նուֆուս կէչինմէքտէ տիր։ Մ. Բրէսել տիեօր քի, «Վագթիլէ Անատօլու գըթասը, զէնկին վէ մամուր օյմուշ տուր, վէ շիմտի, թէքրար օ զէնկինլիկի վէ մամուրիեէթի քէսպ իտէպիլմէսինի զանն իլէմէքտէ հիչ պիր մանի եօգ տուր։ Պազըլարը իտտաասը իւզրէ, Անատօլու գըթասը, սահրա հալինտէ օյմաեըպ, գօնթ Մօլթքէ, Ֆալմերաեէր, Ջիհաչէֆ վէ էմնալի կիպի ալիմ սէյեահլար, օրատա իճրաի սէյեահաթա, տէմիր եօղլար վէ մուխապէրաթն միւքէմմէլիեէթի սաեէսինտէ, Անատօլունուն, էվվէլքի մամուրիեէթինի թէքրար քէսպ իտէպիլէճէկինի թէէմին իլէմէքտէ թէրտիւտ իթմէմիշլէր տիր։ Մնատօլունուն իգլիմի միւթէտիլ կիպի, բէք չօգ սու մէճրալարը, վէ մահնուլտար օվալարը վար տըր քի, պունլարտա ասըրլարտան պէրու սուլարը չէքիլէն նէհրլէրին թօբրաղ պիրիքմիշ տիր, վէ գէլթան մէզքիրէ իւչ թարաֆտան տէնիզ իլէ ի. հաթա օյունմուշ տուր։ Վագթիլէ Անատօլու գըթասը, ֆէվգէլատէ զիրաաթա միւսայիտ իտի, վէ միւթաատտիտ սէնաաթլար թէրագգը պուլմուշ իտի։ Զէմանը գատիմտէ, Անատօլու, Պապիլօնուն (եանի Պաղտատըն) վէ Եունանը գատիմին թէզեէնինա՝ վէ սալթանաթա մախսուս իհթիեաճաթընը թէտարիք իտիպ, օրատա իբէքլի վէ եիւնլիլիւ նէֆիս գումաշլար, վէ մատէնլէրտէն մէվատը սէնաիյեէ իմալ իտիլտիկի կիպի, քիւլլիեէթլի պուզտայ տախի իխրաճ իտիլմէքտէ իտի։»

Պու կիւնքի կիւն իսէ, Ռուսիա, Մաճարիսթան վէ Ամերիգանընն ըէգապէթի, Անատօլունուն զիրաաթճա մամուրիեէթինի սէքթէտտար իթթիմիշլէր տիր, չիւնքի նագլիեէ վաքթալարը պուլունմատըզընտան, մէմայիքի մէզքիւրէ իլէ ըէգապէթ իտէմէմէքտէ տիր։ Շէօյլէքի քէնտի սէքէնէսինի պիլէ կիճպէյա պէսլէեէճէք գատար պուզտայ հէմիշտիրմէքտէ օյուպ, պուզտայ թարլարը, սահրա եախտ օվաեա թահվիլ օյմուշլար տըր։ Պիր ասըրտան պէրի տիր քի, տալա եօղլարը եօգ տուր, պու ճիւմլէ իլէ Անատօլու գրթասը բարլագ վէ մէսուտ պիր հալը մազի կէչիրմիշ տիր։ Գատիմ Բօմալըլար, օրատա զաեէթ կիւզէլ եօղլար պրազ մըշլար իսէ տէ, պիզանթիօնլուլար, եիւզ իւսթիւ թէրք իթտիքլէրինտէ, պու եօղլար զայպ օլմուշլար տըր։ Իլք Օսմանլըլար, օլ միւքէմմէլ մուխապէրէ վարթալարընը եեատտ իթմէք կիպի պիր շէրէֆ գազանըպ, գալտրրմատէնիլէն էնի թաշլար իլէ կիւզէ թարիգլէր, շէշմէլէր, քէրվանսէրայլար, բոսթանէլէր վէ սայրէ ինշա իթմիշլէր տիր։ Ֆագաթ չըգան սարը սօնլարընտա, հէր շէյ եիւզ իւսթիւնէ թէրք իտիլմէքլէ, խարապ օյմուշ օյտուզունտան, պու կիւնքի կիւն եէնիտէն պաշլանճագ տըր։ Միւքէմմէլ ալէաթ վէ էտէվմաթլա սիլահլանմըշ օյան Էվրօբանընն ըէգապէթի, Անատօլու սանճաեեինէ ադ գարար վիրմէմիշ տիր։ Պու պապատ եարընընը պիր իսպաթ քեաֆի տիր։»

Ցէօրթ եիւզ ցէնէ էվվէլ, Մուսուլ (եանի աթիգ Նինիվ) շէհրինտէ, «մուսլին» նամ գումաշը իմալ իտէր 40,000 տէսյէկեաճ պուլունմագտա իքէն, պու կիւնքի կիւն պու սանաաթընն անճագ էսէրի գալմըշ տըր։ Պունտան իշին Անատօլունուն միւսթագպէլինտէն մէյեուս օյմագ ճայի՞զ մի տիր։ Ասլա, տէյի ճէվապ վէրիեօր Մ. Բրէսել, վէ շու վէճհլէ իլավէյի մէգալ իտիեօր. «Անատօլու կէրի կիթմիշ տիր, ֆագաթ մանվ օյմանընշ տըր։ Ֆագիրլէյմիշ տիր, լաքին ֆագիր տէյիշ տիր։ Եէնի վէ կիւրահ պիր կէրմիեէթէ իպթիտար իլէմէքլիկէ մախսուս քեաֆֆէյի ահվալ ու էնասիեէ մալիք տիր։ Հալպու քի պաշլըճա մատտէ, գըթալի մէզքիրէնին, զէմանէմիզին վէօալիեթի նագլիեէսիլէ թէզեին իտիլմէսի տիր։ Օնտան սօնրա, իսթիտատը հայիզ օյան էհալիսի, մապգիսինի իլիճա իտէճէկինտէն, քէսպի մամուրիեէթի ճէտիտէ իթմէսի գաշլի տիր։»

Քիւչիւք Ասիա էհալիսի, Օսմանը վէ Ռուսիա մուհարէպէսինտէն պէրու հիճրէթ իտէն Ռումէլիի Շարգի միւսիմանլարը, Բօմագլար, Ցօպրուճա Ալմանլարը, Պոշնագլար վէ թէսալիալըլար իլէ արթմըշ տըր։ Անատօլունուն թէքմիլ էհալիսի, եանի Թիւրքլէր, Քիւրտլէր, Լազլար, Էրմէնիլէր, եէրլի վէ մուհաճիր Ռումլար, ճիւմլէթէն պաշը զիգըյմէթ խասսէլէրէ մալիք օյուպ, չալըշկան, սէպաթլը, մէհարէթլի վէ հիւնէրլի տիրլէր։ Հէլէ Թիւրքլէր, շայեանը թէհայեիւր գուվվէթէ, գանաաթքեարլըզա վէ մունթազամ էօմրէ մալիք տիրլէր։ Թիւրքլէրի՝ էրմէնիլէր վէ Ռումլար գատար իմալաթը սանաիյեէյի մէշհուրէտէ միգթէտիր օյուպ, Թիւրքլէրին իմալ իթթիքլէրի եունլու գումաշլար, Պրուսա մէնտիլլէրի, Էնգարէ քէշիսի թիւլիւնտէն հաշալար վէ սայրէ մալիմ տիր։ Հասըը, թիճարէթ վէ սանաաթլարա մախսուս եօղլար պուլունտուզու հալտէ, Անատօլու էհալիսի միւճիրլէր իշլէեէճէք տիր։

(Պազրյեհոի եարընը)

Մ. ՎԻԼՍՕՆԸՆ ՄՈՒՀԱՌԷՄԷՍԻ

(Տիհնքի նիհսխէմիզոտհն տէվամ)

(Մ. Վիլսոն մուհաքէմէսինին իթհամնամէսինտէն սէվկամ)

Մ. Գրէբէն տը լա Ֆանէյրին իշպու իֆատէսի էվրագլա միւսպէթ տիր։ Հէրնի թահզըգաթտա տահա աղըր պիր մատտէ տախի թէպէ յեեուն իթմիշ տիր։ Շէօյլէ քի Պանիթէօր տը լէքսրօզիսիօն զազէթասընն տէֆթէրլերի մուայեէնէ օյունտուզ տա, մէզքիւր 5 պին ֆրանգըն ախզյլա եատէսինէ տայիր գայտա տէսթրլա օյունամատըզընտան, սանտրզ մէմուրու իսթիճվապ ծյունուպ, Ռիպատօնուն, մէզքիւր 5 պին ֆրանգը մուվազզաթէն կէթիրիպ, մուզավէլէսի թէզաբրիր իթմէտիկինտէն, իեատէ օյունապիլէճէկի ճիհէթլէ, մուվազզաթէն վէ պիլա գայտ հրֆզ օյունտուզանու սէօյլէմիշ տիր։ Հալպու քի իշպու իֆատէնին քիզզ օյտուզու իլէրուտէ կէօսթէրիլէճէք տիր։

Պիր թարաֆտան Գրէբէն տը լա Ֆանէյր պու վէճհլէ տօլանտըրըրտըզը հալտէ, Մ. Պրու նամ զաթթն իզֆալինէ տախի թէսատտի օյունմուշ տուր։ Շէօյլէ քի, 1887 յունիսինտէ, պանքէր Մ. Պուեա էվվէլա Տիւպօլ վէ պատէհու Տիւպէրվի նամ քիմէնէլէր կիտիպ, «Ինշան իսթէրմիսինիզ» տէյի սիւալ իթմիշլէր, վէ պէք գաչ տէֆա միւլազաթտան սօնրա, Տիւպէրվի, Մ. Վիլսօնուն նամընը վէրիպ, Մօնիթէօր տը լէքսրօզիսիօն մանթպասընտա, Վիլսօնուն սըր քեաթիպի Ռիպատօ իլէ կէօրիշտիրմէսինի Մ. Պուեա թէքրիֆ իլէմիշտիր։

Ռիպատօ միւքեալէմէսինտէ, «Ինշան ալէնիլէն չէյ, բարա իլէ սաթըմազ իսէ տէ, բարա վէրիլիր իսէ, թէզ չըգար» տէմիշ, վէ արթըգ յուլիստէ չըգամաեաճաղընտան, 1888 սէնէ պաշընտա, տիկէր նիշանլարընա պէրապէր քէնտիսինին նիշանը տախի չըգաճաղընը սէօյլէմիշ տիր։

Պիր գաչ պատատ իշ պու մէրքէզտէ գալըպ, սեպտեմբեր այընտա Ռիպատօվ էվ Տիւպէրվի, զիքր օյունան պանքէր Մ. Պուլունուն նէզտինէ ավտէթլէյէնէ պաշը օյան յունվար եագլաշ փրզընտան պահսա, նիշանը չըգաճաղընը վատ, վէ նիշան ալընտըզը կիւնտէ թէէտիեէ օյունմագ իւզրէ, 50 պին ֆրանգ մէպլաղընն Մօնիթէօր տը լէքսրօզիսիօն զազէթասընա վէրիլմէք շարթըյլա պիր մուգավէլէ ադտ իթմիշլէր։ Հոկտեմբեր տեքնտա նիշան թէճարէթի մատտէսի ազիմ գիլլ ու գալը մուճիպ օյտուզունտան, պու բարա ալընամամըշ տըր։

Մաղնուլարը, Մ. Վիլսօնուն ատէմլէրի օյուպ օյմատըգլարը, վէ Ռիպատօնուն, Մօնիթէօր տը լէքսրօզիսիօն զազէթասընյա միւնասիպթինի սուի իսթիմալ իտիպ իթմէտիկի չայեանը թէտգիգ տիր։

Պու խուսուստա, էվվէլ էմիրտէ հագըզէթի հալ թէմամլյլէ զահիրէ չըգամաեաղ, Մ. Վիլսօն, տէֆաթլէ իսթինթագ, վէ Ռիպատօ իլէ մուվաճճէհէ օյունտուգտա, Գրէբէն իլէ օյան մուգավէլէյտէն, վէ 5 պին ֆրանգ իթասընտան ասլա մալիմաթը օյմատըզընը, վէ պէօյլէ պիր բազարլըգ իշին Ռիպատօեա մէմուրիեէթ վիրմէտիկինի պէեան իթմիշ տիր։

Ռիպատօ տախի, Վիլսօնուն մալիմաթը օյմագըզընն հարէքէթ իթգտիկինի, վէ 5 պին ֆրանգընն ալընըպ իեատէ օյունմասընտան, սանտրզ մէմուրունտան պաշգասընն խապէրի օյմատըզընը սէօյլէմիշ տիր։

Հիպէր վէ Տիւպէրվի նամ քիմսէլէր տախի, Մ. Վիլսօնու թանըմատըգլարընը իֆատէ թթիշլէր, վէ Մ. Վիլսօն ալէյհինտէ օյան ազիմ եաթատօղրուտան տօղրուեա սիւպութ պուլամատըզընտան, միւսթէնթիգ

տախի մէրգումուն թահթը մուհաքէմէեէ ալընամաեաճաղընը զանն իլլէմիշ քտի։

Անճագ, նիշան թիճարէթի մատէսինին իպթիտաի զուհուրինտէն պէրու Վիլսոնուն նամը տիկէր պաղը մուհաքէմաթտա տախի եատ օլունուպ, պաղը մաղնունլար, Վիլսոն իլէ միւնասիպէթլէրի պուլունտուղունու իտտաա իթմիշլեր տիր։

Իշպու ինքըշգիաթը դարիպէ իւզէրինէ, իսթինաֆ ճէզա մահքէմէսինտէ 27 դեկտեմբեր թարիխիլէ Բաթացի նամ գատընրն մուհաքէմէսինտէ, պիր հատիսէյի մուհիմմէ զուհուր իտէրէք, հալ թէպէտտիւլ իթմիշ տիր։

Շէօյլէ քի, Բաթացի նամ գատրն, ժէնէրալ Ա՝Անտրո իլէ միւշթէրէքէն տօլանտրըրճըլըգ իլէ մահքէմէ թահթընա ալընտըղը հալտէ, պաղը էվրագ իրաեէ իթմիշ տիր։ Իշպու էվրագա նէզարէն, Բաթացի նամ գատրն, թիւճարտան Լէկրանա, Մ. Վիլսոնուն մուավէնէթի իրթիքեապիեէսի սաեէսինտէ նիշան ալտրըմըշ տըր։

Օանէ գատար մէմուրինի ատլիեէ, Մ. Վիլսոնուն իրթիքեապթընա տայիր տէքայիլի ֆիիլիեէ վէ գավիր եէեէ տէսթէրէս օլամատըգլարը հալտէ, մէրգումուն մէսուլիեէթինի մուճիպ էվրագա մալիք օլմուշլար տըր։

Պինաէն ալէյհ, Վիլսոն վէ Ռիպոտոնուն, Գրէբէն վէ Պէլօեու տօլանտրըմաղա թէսատտի իթմէտիքլէրինէ տայիր ֆիքատէլերի արթըգ մէսմու վէ միւթեապէր օլամաեաճաղընտան, Վիլսոն ճինոտէն մէսուլ վէ մաղնուն ատտ օլունմուշ տուր։

Տէվամի

ԳԱՆՏԻԼԷՅԻՆԻ ՃԻՆԱԵԷԹԻՆ ՄԱՀԱՔԷՄԷՍԻ

(1019 Հիսարհրոյոն Հիսարհմիզտանի տէվամ)

(Իւչիւնճիւ մուհաքէմէ)

Սիւլէյման.—Բէնտիլլերի ասլա չաԼՐՀՄազլար իքէն, պէհէր օգգասը 100 բարաեա իւզիւմ ալըպ եէրլէր. պունու տա էքսէրիա համամա կիթտիք-լէրի զէմանտա պէրապէր կէօթիւրիւպ օնտա եէրլէր իտի։

Ալի օղլու Մուսթաֆա.—Էֆէնտիմ, պէզ իշ կէօրիւր բարա զազանըր իտիք. նէֆսիմիզ իչին օգգասը 100 բարաեա իւզիւմ ալըպ եէմէքլէ նէ՞ օլուր։

Միւտտաիի ումումի.— (Միւսթէհզիանէ.) Էվվէթ, սուրէթի հալէ նէզարէն իսթիբարար օլունմազ։

Սիւլէյման.— Խայր էֆէնտիմ, պունլար ասլա իշէ կիւճէ կիթմէզլէր իտի։

Միւտտաիի ումումի.— Հասան էֆէնտինին՝ Պալթա-Լիմանը վուգու�թընտա չալըլար արասընտան չըգարըլտըղընը պէեան իլլէտիկի պըչաղը թանըեամաեաճաղը սիւալ օլունսուն։

(Լօֆչալը Հասան էֆէնտի մէզքիւր պըչաղը կիճէ կէօրմիւշ օլտուղունտան թանրեամաեաճաղընը, վէ ֆագաթ եալընըզ սաբը սիեահ օլտուղունու պէեան իլլէտի։ Խաչիկ էֆ. Թարաֆընտան, պըչաղը թանրեամաեաճաղը գատար աղ կէօրտիւկիւ հալտէ տարբն սիեահլըղընը կիճէնսը կէօրէպիլմիշ օլմասընա իթիրազ իտիլտի։ Հասան էֆ. հէրէնէ գատար մէզքիւրի պըչաղը բէք աղ կէօրմիւշ իսէ տէ, սաբրընն սիեահ իտուկինի բէք ալէա պիլտիկինի ճէվապէն պէեան իլլէտի։)

(Սիւլէյման պէնի բեամիլին իսթինթաղ տայիրէսինտէքի իւշիւնճիւ իֆատէսի օգունտու։

(«Միւտտաիի ումումի Թարաֆընտան, մէրգում Բեամիլին՝ Վէլիօղլու աղզընտան բիվաեէթէն պէեան իլլէտիկի Աեաղմա տերէսի վուգուաթը սիւալ օլունտու։)

Սիւլէյման.— Պիր կիւն Վէլիօղլու Մուսթաֆա իլէ պէրապէր Վանիքէսեիւնէ կիտիեօրտիք՝ եօլտա էլիմի մէրգումուն օմուզունա գօլտում, պանա տէտի քի, «Սիւլէյման, սէն պանա կիւնտիւզ պաղմա, կիճէ պաղ, կէչէն կիճէ պիր պաղչէվանա կիթտիք. հէրիֆ պըչաղլա աղ գալտը քի Գուշօղլու Հիսէյինի իբրեէ պիչէճէք իտի։ Պէրէքէթ վէրսին քի, պէն վար իտիմ, հէրիֆի եէրէ չարբըպ Հիսէյինի գուրթարտըմ. սոնրա ալթը եիւզ էլլի ղրուշտա բարասընը ալտըգ։»

(Միւտտաիի ումումի խալտ պէյին Թալէպի իւզէրինէ, մէրգում Սիւլէյման պու իֆատէսինի պիր տահա թէքրար իլլէտի. երնէ միւմանլէյհ Թարաֆընտան վագը օլան Թալէպէ պինաէն մէրգումանա Սինօպլու Հիսէյինին արգասընտա կէօրտիկի պիր եէնի էլպիսէտէն իթտիկի սիւալէ ալտըղը ճէվապ ճիւալ օլունտու։)

Սիւլէյման.— Պիր ճումատա կիւնիւ կէօքտուեու չաերրընտա օթուրուեօր իտիք։ Պէն տէտիմ քի, «Հիսէյին պիւթիւն կիճէ պուրաեա գարը կէթիրեօրսունուզ, օյնատաեօրսունուզ, ասլա իշէ կիւճէ կիթմէեիպ պիւթիւն կիւն կէզլեօրսունուզ, պու բարայը նէ՞րէտէ պուլուեօրսունուզ։» օ տա, «պիր հէմչէհրիմտէն 15 մէճիտիեէ ալտըմ սոնրա պիր եէրտէն տախի 600 ղրուշ կէլտի» տէտի։

Գրիգոր էֆ.—Էֆէնտիմ, միվէքքիլիմ Սինօպլու Հիսէյինին «պիր կէրտէն ալթը եիւզ ղրուշ կէլտի» տէմիպլէ պու դասգտէ միւշթէրէք օլմասը՞ մը լազըմ կէլիր։

Միւտտաիի ումումի.— Սիւլէյմանընն իֆատէյի տապրգասը՝ լա չիմտիքի իֆատէսի արասընտա խայլի մուպաեէնէթ վարտը։ օ գուլթուրուլուն տա քէնտիսինտէն մուպայիին օլան ճիհէթլէր իսթիյզահ օլունսուն։

(Տէվամի)

ԻՄԲԻՐԻՏԻՕՆ ԶԱՎՈՒՇԱՖԻ

ՏԻԳՃԻ

Միւմանլէյհ սանանաթընտա մահիր օլուպ, չիմտիեէ գատար միւշթէրիլէրինի խօշնուտ ղընըմչ օլտուղունտան, քէնտիսինէ իհթիեաճարը օլան քիմսէլէրին, Պէյօղլունտա Գուլէ-գաբուսունտա, 592 նիւմէրօլու մաղազաեա միւրաճաաթաը։

ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

Միռձէղիտխանաեէի քէպիր

Տէրսաատէթատէ ֆինճանճըլար եօգուշունտա 27 նիւմէրօլու ֆապրիգատա, Էվրօբատան ճէլպ օլունմուշ օլան նէվիճատ մաքինալարլար միւհքէմ վէ միւքէմմէլ սուրէթտէ քիթապլար թէճլիա օլունտուղու կիպի. ումուրը թիւճճարիեէեէ վէ տէվայիրի սայիրէեէ մախսուս տէֆաթիրի ճիլտիեէ վէ իրանթ վէ գարթ տը վիզիթ վէ պունա միւմասիլ հէր տիւրլի էվրագը մաթպուէ դաեէթ էհվէն ֆիեաթլարլա մունթազամ սուրէթտէ թապ վէ իմալ օլունմակ տա պուլունտուղունտան, թալիպլէրինի հէր վէճհ իլէ մէճմունի իտէճէկի վէ մէկթիւբ մահէլլտէ տախի լէվազիմաթը տէվայիր եանի հէր տիւրլիւ քեաղըտ գալէմ միւրէքքէպ ֆիրուխթ օլունտուղու իլան օլունուր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԸ

Գալաթա 18 փետր.

հ. գ. ումումի 17 գաբ. դ. ք.	15 18
«գ. փետր. 18 աչըլ. (տուպլը	15 18
Իւնիֆիէ գաբ. 17 գուբ. 9 քէսիք	00 00
» աչըլ. 18	00 00
Կէրի Ա. Ա. Իսթիգրազ	23 10
» Բ. Բ.	14 12½
» Գ. Գ.	15 18
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	36 ⅜
Ագչէ Ֆարիզ	7
Բաքօր	
Հէվալէսիզ	00

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ ք. ք.	6 25
Սթամպօլ պանգասը » »	6 35
Սօսիէթէ ժէնէրալ » »	4 08
Թրամվայ » »	400
Սօսիէթէ օթթօման պանգասը	3 35

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրուշտան	Ղչ. Բր.
Պէեազ Մէճիտիեէ ֆարգը	109 2
Մէթալիք »	102 20
Պէչլիք »	104 10
Ալթըըրգ »	104 10
Պաթըր »	800
Գայմէ »	5000

Ինկիլիզ լիրասը	111 16
Ֆրանսըզ ալթունու	88 15
Բօլ	91 02
Գրէմից ալթունու	51 10
Գարպօն գամէսի	10 95
Իսթիգրազը տախիլի	00 00
Գաբանտը	36 32
Աչըլտը գուբօն քէսիք	36 32

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱԸ

Լօնտրա, 29 Փետր.

Ինկիլիզ գօնսօլիտի	102 9/16
Էսհամը ումումիէ աչըլ. գ. ք.	13 ⅛
» » գաբան. գ. ք.	13 15/16
5 իսթիգրազը Լինճի սընըֆ	23 ¼
71 » 2	14 ⅛
79 » 3	13 ¼
Տէվլէթի Ալիեէնին 71 իսթիգ.	74
Օսմանլը Պանգասը	9 ⅞
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	90
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	74 ¾
Մըսըր իսթիեազը չըմէնտըֆէր	101 ⅛
Ֆարբա սանիեէ	71 ⅜
Մըսըրըն Բօշիլա իսթիգրազը	96 ¼
Մաճարիսթան էսհամը	00
Գամպիօ Բարիս	25 456

Բարիս, 29 Փետր.

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 3%	82 40
Ֆրանսըզ ֆոնտսու 4½	106 37
Էսհամը ումումիեէ աչըլ. գ. ք.	13 87½
Էսհամը ումումիեէ աչըլ. գ. ք.	14 00
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի b	00 00
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի c	14 00
Ռումէլի չըմէնտ. թահ.	35 25
Օսմանլը պանգասը	498 75
Գրէտի Լիոնէ	577
Գրէտի Ֆոնսիէ	1371
Լիոն ագսիօնու	1260
Սիւէյէշ գանալը	2110 00
Ռուս ֆոնտսու 5% 1877	95 ½
Իթալիա էսհամը	93 30
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	378 75
Իսբանեա խարիճի իսթիգ	66 ¾
Բրիօրիթէ թահվիլաթը	360 00
Եունան 5% 1879	346 25
Գամպիօ Լօնտրա	25 28

Բարիս, 29 Փետր.

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 4½%	
Օսմանլը ֆոնտսու 4½%	00
Ռումէլի չըմէնտըֆէր թահ.	
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշ.	379 37

Վիէննա, 29 Փետր.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	126 85
Ռումէլի չըմէնտըֆէրլէրի	17 70

Մատամ Ժէրֆօ.—Բարիսի պիւթիւն պիւթիւն թէ՞ըք մի իթմիշ իտինիզ։

Կոնթրան.—Էվվէթ, քեամիլէն թէրք իթմիշ խատիմ։ Իշ այ տըր քի ավտէթ իթտիմ։ Սիկ, Օլի՛մբ, սիզ նէ՞ եաբտընըզ։

Մատամ Ժէրֆօ.—Պէն իշ վէ կիւճ իլէ մէշղուլ օլտում։

Կոնթրան.—Իշ վէ կիւճ իլէ՞ մի մէշղուլ օլտուղունուզ։

Մատամ Ժէրֆօ.—Անճայի՛պ, թէճճի՛ւպ միւ իտիեօրսունուզ։

Կոնթրան.—Պիր աղ։

Մատամ Ժէրֆօ.—Հալպու քի, հագրգէթի հալ պու տուր։ Ֆաիլի վէ սէպէպի մալիւմիւնիզ օլան պիւէիւք պիր մուվաֆֆագըյէթսիզլիքտէն սոնրա, հաեաթը պէշէրիեէեէ, ճիստի նօգթաի նազարընտան պագմագ լազըմ օլտուղունա գարար վէրիպ, պիր իտարէխանէ քիւշատ իյլէտիմ։

Կոնթրան.—Սահի՞հ մի, Օլիմբ, հալէա իսքեաթ օլամաեօրում։

Մատամ Ժէրֆօ.—Մուամէլաթը թիւճճարիեէյի ճիւզիեէմ, աղ վագըթտա ֆէվգէլատէ թէղագգը պուլմազլէ, պու կիւնքի կիւն մատամ Ժէրֆօ վէ շիւրէքեասը իսմիյլէ եատ օլունմագտաեըմ։

Թաթա-Մուլինէ.—Մատամ Ժէրֆո՛... Մարպէօֆ ճատտէսինտէ մէշհուր մօտիսթա սի՞զմիսինիզ։

Մատամ Ժէրֆօ.—Էվվէթ, մատամ։

Թաթա-Մուլինէ.—Ա՛հ, մատամ, պէն սիզի, էսէրլէրինիզտէն թանըրըմ. պէնիմ գատար սիզի քիմսէ թագտիր իտէմեզ։ Գօրսաժ վէ ֆիսթան քէսիպ տիքմէքտէ, տիւնեատա սիզին տէրէճէնիզտէ մահիր քիմսէ եօգ տուր։

Մատամ Ժէրֆօ.—Էվվէլի, անը պէն տէ թաստիգ իտէրիմ, լաքին էօյլէ իճատլար թասավվուր իտիեօրում՝ քի, օ սաեէտէ տահա պիւեիւք մուվաֆֆագըյէթի քէսպ իտէճէկիմ տէրքեար տըր։

Թաթա-Մուլինէ.—Մա՛տամ, սիզ պիւեիւք պիր զաթընըզ։ Պարօն, պէնի թագտիր իտին։

Կոնթրան.—Մատամուազել Թաթա-Մուլինէ։

Պու արա իքի գատընլար, պիրիպիրինի սելամլատըլար։ Պատէհու Թաթա-Մուլինէ, քելամա տէվամ պիրլէ,

—Մա՛տամ, պունտան պէօյլէ սիզին էյն սատրգ միւշթէրինիզ օլաճաղըմ՝ տէտի։

Մատամ Ժէրֆօ.—Պէն տէ, պարօն Կոնթրան տը Սթրէնեէինին մուհիպպէսի լչին միւճիդէլէր իչլէնէճէեիմ։

Պատէհու մէզպուրէ մօտիսթա գատրն՝ պարօնա խիթապ իտէրէք,

—Ազիզ տօսթու՛ր, մատէմքի ուզուն մուֆարագաթտան սոնրա պիրիպիրիմիզի պուլտուգ, ումարըմ՛քի, պունտան պէօյլէ չօգ տէֆա կէօրիւշիւրիւզ, տէյի պէեան էյլէտի։

Կոնթրան.—Ազիզէմ Օլիմբ, օլ պագտէ միւսթէրիհ օլուն։

Մատամ Ժէրֆօ.—Եարբն տէյիլ ֆ պիր կիւն, պաղը ահըզպաեա պիր զիեաֆէթ վիրէճէեիմ։ Էկէր զաթընըզ տա թէճրիպ իտերժէնիզ, մէմնունն օլուրում։

Կոնթրան.—Բէք ալէա, գապուլ իտէրիմ։

Մատամ Ժէրֆօ.—Մատամուազել Թաթա-Մուլինէեի տէ պէրապէր կէթիրին։

Թաթա-Մուլինէ.—Տավէթինիզի գապուլ իտէրիզ, մատամ։

Մատամ Ժէրֆօ.—Պա՛րօն, պիրիպիրիմիզէ բէք չօգ տիեէճէքլէրիմիզ վար տըր։ Էրքէնճէ կէլիրսէնիզ, եալընըզ գալաճաղըմըզտան, կէօրիւշէպիլիրիզ։

Կոնթրան.—Եարբն տէյիլ օ պիր կիւն, թամ սաաթ պէշտէ գաբունուզու չալաճաղըմ։

Մատամ Ժէրֆօ.—Իսմինիզի օտա խըզմէթքեարըմա պիտիրտիկինիզ անտէ, սիզի տօղրուտան տօղրուեա հավլէթխանէյէ կէթիրէճէք տիր։ Իմտի, եարբն տէյիլ օ պիր կիւն պաղը խաթըրէլերտէն պահս իտերիզ։ Շիմտիլիք էկէր մատմուազել Թաթա-Մուլինէ մուվաֆֆագաթ կէօսթէրիր իսէ, բանաեէրը մահէլլինի պիր աղ տօլաշալըմ։

Թաթա-Մուլինէ.—Մաէլ մէճմունիյեէ ազիզէմ մատամ։

Պու գարար մուճիպինճէ, մէրգումար՝ զալէպէլիք արասընտան կիւճպէլա իլէ եօլ աչմաղա պաշլատըլար։

Սէլէսթ, պու արա, Լօր՝ Ֆիլէ Ֆաննիեէ տօղրու էեիլէրէք։

—Մատամին գատիմ տօսթու օլան շու պարօն հագգընտա էֆքեարընըզ նէ՞ մէրքէզտէ տիր, տէյի սիւալ իթտի։

Լօր.—Պէնճէ, կիւզէլ պիր ատէմ տիր։

Ֆաննի.—Պէնճէ էօյլէ տէյիլ։

Լօր.—Նի՞չին։

Ֆաննի.—Պագըշընտա պիր ֆէնալըգ, վէ թավր ու քիավէթինտէ տէհշէթ ալէամէթի վար տըր։

Սէլէսթ.—Գապալ տիր՝, ֆագաթ զաեէթ շէք պիր ատէմ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԻ

Բարիս, 28 փետր.— Ֆրանսա իկէ Իթալիա արասընտաքի թիճարէթ մուահէտէսինին թէմտիտի հագգընտա իճրա օլունան թէչէպպիւսաթնէՀ թիճէրէզիր օլամատըղընտան, կէլէճէք մարտըն իպթիտասընտան իթիպարէն ումում թարիֆալար մէկզբի իճրաեէ վազ օլունարագ, իճրաեէ վազ օլունարագ իսթիմալ օլունաճագ տըր։

—

Պէրլին, 28 փետր.— Խարիճիեէ նազըրը գօնթ Հէրպէր տը Պիզմարգ Լօնտրաեա ազիմէթ իլէմի, տիր, Պու սէյեահաթտան պիլիսթիֆատէ, Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինէն, Պուլկարիսթանա տայիր Ռուսիանըն թէպլիղաթը հագգընտա մուամէլաթը իթիլաֆճուեանէտէ պուլունմասընա սայ իտէճէք տիր։

ՀԱՅՏՈՒՏ ԳԱՐԸ

Մէգքիւր նամ իլէ պունտան ագտէմ դազէթամըզտա թէֆբրիգա – մագամընտա թապ ու նէյը իթմիչ օլտուղումուզ քիթապը իբի ճիլտ օլարագ պաշգաճա քիթապ չէքլինտէ ճիլտէթմիշ օլտուղումուզ, պու քէրէ սաթըեա չըգ արմըշըզ տըր։ Իշպու քիթապըն միւնտէրիճաթը, դազէթամըզտա օգուտմուշ օլանլարըն թաստիգ իտէճէկի վէճճ իւզրէ, հէմ պիրինճի Նաբօլէօն թարիխինտէն պաղը ֆըգրալարը հավի, հէմ տէ դաեէթ ճալիպ վէ չայեանը գրաաթ վէ միւթալէա օլուպ, թէքմիլի 1056 սահիֆէտէն իպարէթ վէ պիւեիւք գըմատա օլտուղու հալտէ, իշթիրասընը արզու իտէնլէրէֆ իեաթճա դաեէթ էհվէնիյէէթ վէ սուհուլէթ օլմագ իւզրէ, 30 ղրուշա սաթմագտաեզ։

Իշթիրա իթմէք իսթէէնլէրին մաթպաամըզա եաիսատ դազէթա միւվէզզիլէրինէ խապէր վիրմէլէրի իլան օլունուր։

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

Եօլձոռ թարիֆատը 1887 Մայիս 10 տան իբիպարէն

ՍԷԼԱՆԻԿ—ԻՍԿԷԻԻՊ ԽԱԹԹԸ

522 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր Բազար իրթէսի, Զարչէնպիհ, Ճուումաա վէ Բազար կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ. Սապահ
Սէլանիկ	Հարէքէթ	8 00
Թօբսին	»	8 59
Ամաթօվա	»	9 25
Գարասուլու	»	9 48
Կումանճէ	»	9 59
Կէվկէլի	»	10 46
Միրօվչէ	»	11 27
Սթրումնիցա	»	11 58
Տէմիրգաբու	Վիսուլ	12 16
	Հարէքէթ	12 41
Գրիվօլագ	»	1 52
Վէնից–Կրատսքօ	»	2 18
Քէօբրիւլիւ	Վիսուլ	3 09
	Հարէքէթ	3 18
Զէլէնիքօ	»	4 10
Իւսքիւպ	Վիսուլ	4 50
		Ագշամ

521 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր Բազար իրթէսի, Զարչէնպիհ Ճուումաա վէ Բազար կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ. Սապահ
Իւսքիւպ	Հարէքէթ	28
Զէլէնիքօ	»	9 1
Քէօբրիւլիւ	Վիսուլ	10 34
	Հարէքէթ	10 05
Վէնից–Կրատսքօ	»	11 15
Գրիվօլագ	»	12 40
Տէմիրգաբու	Վիսուլ	12 14
	Հարէքէթ	1 17
Սթրումնիցա	»	1 00
Միրօվչէ	»	1 05
Կէվկէլի	»	2 10
Կումանճէ	»	3 41
Գարասուլու	»	3 06
Ամաթօվա	»	3 54
Թօբսին	»	4 34
Սէլանիկ	Վիսուլ	5
		Ագշամ

ԻՍԿԷԻԻՊ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ ԽԱԹԹԸ

622 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր Սալը, Բէնչէնպիհ վէ Ճուումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ. Սապահ
Իսկիւպ	Հարէքէթ	7 00
Էլէսհան	»	7 57
Գաչիանիք	»	8 43
Վէրիսօվիչ	»	9 39
Լիբլիան	»	10 29
Բրիչթինա	»	11 19
Վուչիթրն	»	12 04
Միթրօվիցա	Վիսուլ	12 20
		Ագշամ

621 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր Սալը, Բէնչէնպիհ վէ Ճուումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ. Ագշամ
Միթրօվիցա	Հարէքէթ	1
Վուչիթրն	»	1
Բրիչթինա	»	2 45
Լիբլիան	»	3 35
Վէրիսօվիչ	»	4 50
Գաչիանիք	»	5 15
Էլէսհան	»	5 44
Իւսքիւպ	Վիսուլ	6 7
		Ագշամ

ԻՏԱՐԷՑԻ ՄԱԽՍՈՒՄԷ

Իշպու 1888 փետվր. 1 ինճի Բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

Ղոր ի ինդիրէրէն մասա Ատալար հանդիրդիրդէ քէօբրիւեէ

Սթ.	Տգ.	
1	45	Պիւեիւք–Ատա Հէյպէլի Պուրկաս Գրնալը
2	45	Պ. Ատա Հէյ. Պուրկ. Գընալը. *(1)
8		Գարթ. Պ. Ատա Հէյ. Պուր. Գընալ
		Քէօբրիւ–ուէ Ատալար հանդիրէ
3	30	Գընալը Պուրկաց Հէյպէլի Պատա Գարթալ
10	0	Գընալը, Պուրկաց, Հէյպէլի Պիւեիւք–Ատա (*)
10	45	Գընալը Պուրկաս Հէյպէլի Պիւեիւք–Ատա
		Բուլար ինդիրէ Ատալար հանդիրդ
		Քէօբրիւեէ
2	30	Պ. Ատա Հէյ. Պուր. Գընալը (1)
8	30	Գարթալ Պ. Ատա Հէյպ. Պուրկպ Գընալը
		(Պ. Ատատան 9 տա)
		Քէօբրիւ–ուէ Ատալար հանդիրդ
3	30	Գընալը. Պուր. Հէյ. Պ. Ատ Գարթալ
10	0	Գընալը. Պուր. Հէյ. Պ. ատա.

1) Հավալչէտիտ լոտոս վէ թիփի գար օլտուղը կիւնլէրտէ սապահլայըն Ատալարտան Քէօբրիւյէ սաաթ 3 տէ եալընըզ պիր սէֆէր մ՝ աղշամ տախի Քէօբրիտէն Ատալարա սաաթ 10, 30 տէ եալընըզ պիր սէֆէր իճրա օլունաճաղը կիպի սապահլարը Քէօբրիտէն Ատալար վէ աղշամլարը Ատալարտան Քէօբրիյէ իճրա օլունան սէֆէրլէր էօյլէ հավալարտա թամիլ իտիլէճէք տիր։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԹԱՐԻԳԻ

Եէվմ ուէֆէրլէր

Ս.	Տ.	
		ԳԱՐԹԱԼՑԱՆ ՔԷՕԲՐԻԻԵԷ
1	45	Գարթալ Պ. Ատա Մալթէրէ (1)
		Քէօբրիւտէն Գարթալա
10	0	Մալթէ Պ. ատա Գթ.

(*) Իշպու սէֆէրլէր Պ. Ատա՝իսկէ–էսինտէ իխթիլաֆ իտէճէքտիր։

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իպէտ լէճենդէրէ էրթուլուրընա գէ–ռէ. ուոդէֆ ԻԷՕՎԷՅԻ ուէֆէրլէր ՔԷՕԲՐԻՍՏԷՆ

Սթ	Տգ		
2	55	Իզմիտէ	2
7	50	Իզմիտէ	4
10	55	Բէնտիեէ	6
Ս.	Տ	Հայտար բաշատան	
3	35	Բէնտիքտէն	1
6	40	Իզմիտէն	3
11	35	Իզմիտէն	5

ԳԱՏԸ ՔԷՕԲ ԹԱՐԻԳԻ

Բուլար ինդիրէրէն մասա

Քէօբրէ–ուէ Սթ.	Տգ.		Գուբէ–էօյլէ–ուէ Սթ	Տգ.
0			0	
1	30		1	30
2	15	(1)	2	15
3	00		3	00
3	45		3	45
4	30		4	30
5	30		5	30
9	15		9	15
10	—		10	—
10	45		10	45
11	30		11	30
12	—		12	—
		Բուլարտան		
		Քէօբրիտէ		
Սթ.	Տգ.		Գուբէ էօյլէ–ուէ Սթ.	Տգ.
—			—	
1	30		1	30
2	30		2	30
3	30		3	30
4	30		4	30
5	45		5	45
0			0	
9			9	
10			10	
11			11	
12			12	

(1) Մահը հալին 15ինտէն սօնրա իշպու սէֆէրլէր 1 չարեէք սաաթ էվվէլ իճրա օլունաճաղ տըր։

Հավալչէտիտ լոտոս վէ թիբի գար օլտուղու կիւնլէրտէ ագշամտըր Քէօբրիւտէն վէ Գատը–քէօյիւնտէն 12 տէ իճրա օլունան սէֆէրլէր պիրբէր չարեէք էվվէլ իճրա օլունաճաղ տըր։

7

Ժան Բոզիէ իլէ Բէբինին վէ Ժօրժէթ իլէ Կինեօլէնին պուլունտուգլարը օեունպազլար պարագասընա նագլը քէլամ իտէլիմ։

Պու պարագատա պիր տէրէճէ հարէքէթ պաշլամըշ օլուպ, միւզիգաճըլար, վագթիյլէ Լէհլի մըզրագճըլարըն կիեինտիքլէրի իւնիֆօրմալարը անտըրըր գըրմըզը վէ էսկի էլպիսէլէրիյլէ, մահէլլի մախսուսլարընտա օթուրուպ, պագբրտան օլան միւզիգա ալէթլէրինի թէճրիւպէ իթմէքտէ իտիլէր։

Ժան Բոզիէ, հէր պիր էլինտէ պիրէր թօգմագ օլարագ, պիւեիւք տավուլուն եանընտա օթուրուեօր իտի։ Ժօրժէթ իսէ, կիեինմիշ օլտուղու էլպիսէ, մուվագգաթէն պիր քիւբք իլէ մուհաֆազա իտիլմիշ օլտուղու հալտէ, պիլէթ մահէլլինտէ տուրուեօր իտի։

Հասըլը, եագընտա լուպիեաթա պաշլանաճաղը հէր ալէամէթտէն անլաշըլմագտա իտի։

Պարագատան օն ատըմ գատար ուզագտա, պիւեիւք պիր աղաճէն սըրթընա տաեանմըշ օլարագ, Բաս–լա–Ժամպ վէ Թրօմպ–Ալգազար տուրուպ, մէսէրբէթլէ հիսապլարընը իթմէքտէ իտիլէր։

Պու իբի չինկեանէլէր, Ժօրժ տը լա Պրիէր իլէ պարօն տը Սթրէնեիեէ վուգու պուլան միւբաճաաթլարընտա օլտուղու կիպի, հէր թարաֆտա մուվաֆֆագըյէէթսիպլիկէ ուղրամաեզ, հասըլ իթմիշ օլտուգլարը ուֆագ պիւեիւք սիքքէլէրէ նազարը հայրէթ վէ մահզուզիեէթլէ պագմագտա իտիլէր։

Խուսուսա Թրօմպ–Ալգազար, մէսրուր օլուպ, մէրգում, գանմըշ օլտուղու սիքքէլէրի գասքէթասընա տօլտուրարագ, չէօյլէ սէօյլէտի։

— Է՛յ արգատաշ, իւշ ֆրանգ եէթմիշ պէշ սանթիմ սաֆի քեար իթմիշիմ։ տօղրուսու իշիմ բէք սըրասընտա տըր։ Զանն իտէրիմ՝քի, պէն գաեղրըմը եիւզտիւրմէկէ մուվաֆֆագ օլտում։ Ա՛հ, Բաս–լա–Ժամպ, գայպիմին չէրիքի, սէնին իհթիեար տօսթուն Թրօմպ–Ալգազար մէսուտ պիր ատէմ տիր։ Թիճարէթ իլահը, անըն իշինէ միւսայիտ պուլունմագտա տըր։

Բաս–լա–Ժամպ։ – Ա՛րգատաշ, – Սէն պիլմէեօրսուն, գօրտօնճուլուգ տաճա զիեատէ ըէվաճը պիր սանաաթ տըր։ Իմտի, սէ-

սընըն գըղըլճըմը, այնի վագըթտա իքիսինէ պիրտէն տօգունմուշ տուր կիպի, պիր աղըզտան,

— Օլի՛մ,

— Կօնթրա՛ն, տէյի նիտա իթտիլէր։

Թաթա–Մուլինէ՝ սուրաթընը էքշիթիպ, պարօնուն գօլունու սըգարագ,

— Վա՛յ, պիրիպիրինիզի թանը՞եօրմուսունուզ։ պու գատըն քի՞մ տիր, տէյի եավաշ սէտա իլէ սիւալ իթտի։

Պարօն տախի, քէզալիք եավաշ սէտա իլէ,

— Պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու զայպ իթմիշ օլտուղում պիր մուհիպպէմ տիր, տէյի ճէվապ վիրտի։

Մէրգում, պու սէօզլէրի սէօյլէեէրէք, ըէֆիդէսինի գօլթուղունտան պրաղտը, վէ մատամ Ժէրֆօեա տօղրու իլէրլէեիպ, իբի էլինի ուզաթարագ,

— Օլի՛մ, սի՞զմիսինիզ, սահիհէն սի՞զմիսինիզ, տէտի։

Մատամ Ժէրֆօ։ – Էվվէթ, պէն իմ։ ֆագաթ էկէր պու կիւնքի կիւն, Սէն–Գլու բանաերըընտա Լ՝էսատիւֆ իտէճէկիմի մէմուլ էյլէմէտիկիմ պիր քիմսէ վար իտի իսէ, օ տա, պարօն Կօնթրան տը Սթրէնեի իտի։

Կօնթրան։ – Պիրիպիրիմիզի կէօրմէեէլի բէք չօգ վագըթ տըր։

Մատամ Ժէրֆօ։ – (Ա՛հ իտէրէք։) Էվվէթ։

Կօնթրան։ – Հէման օն իբի սէնէ օլմուշ տուր։

Մատամ Ժէրֆօ։ – Օն իբի սէնէ՛... ա՛հ, վագըթ նա՞սըլ չաբուգ կէջիեօր։

Կօնթրան։ – Պու գատար միւտտէթ զարֆընտա սիզ ասլա թէպտիլ օլմամըշսընըզ։

Սապրդ Օլիմբ Սիլա։ – Սահի՞հ մի։

Կօնթրան։ – Սահիհ օլտուղունու նամուսում իւզէրինէ սէօյլէեօրում։ Իբ կէօրիւշտէ սիզի թանըմըշ օլտուղումտան տախի պու իֆատէմի թաստիգ իտէպիլիրսինիզ։

Մատամ Ժէրֆօ։ – Քէզալիք սիզ տէ, ասլա թէպտիլ օլմամըշսընըզ, պարօն։ ֆագաթ օն իբի սէնէտէն պէրու նէ՞ եաբաքընըզ։ պէն, պու ուզուն միւտտէթ զարֆընտա, սիզի էօլմիւշսիւնիւզ տէյի զանն իտիեօրտում։

Կօնթրան։ – Եօլճուլուգ իտիեօրտում, ազիզէմ։ բէք չօգ եօլճուլուգ իթտիմ։